

sten er en forudsætning for, at vi kan komme videre. Kunsten er at lede væksten i mindre forurenende baner, så vi begrænser ressourceanvendelsen. Og vi skal vide, hvad vi gør, hvis vi satser for meget på økologisk drift. Det vigtigste er, at vi får den bæredygtige ressourceanvendelse.

Derfor støtter vi også dagsordensformuleringen om, at prisen for den enkelte vare skal afspejle de reelle ressource- og miljøomkostninger. Forurenere betaler-princippet på internationalt plan vil givetvis kunne skabe en mere bæredygtig vækst på markedsvilkår. Derfor bør ulandene også få mulighed for at få overført viden om renere teknologi og i det hele taget hjælpes til en udvikling i en bæredygtig retning.

Til gengæld må de lande, vi hjælper, også hjælpes til bæredygtighed på menneskerettighedsområdet. Når vi yder så meget i bistand, må vi også kunne forlange, at modtagerlandene f.eks. ikke falder for et Kina, som laver pression i Menneskerettighedskommissionen.

Bæredygtig vækst betyder også demokratiske tilstande, hvor borgerne kan komme til orde og bl.a. kritisere deres regering for miljøsvineri. NGO'erne kan kun fortælle, hvad de synes om, hvad der foregår i deres lande, hvis menneskerettigheder som f.eks. ytringsfrihed bliver overholdt.

At regeringen og især miljøministeren stædigt holder fast i, at Danmark som foregangsland på miljøområdet betyder, at vi herhjemme skal pine os selv med CO₂-afgifter, er vi i Venstre meget skeptiske over for. I stedet skulle vi følge anbefalingerne fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, der mener, at man skal løse CO₂-problemerne globalt. I sidste uge afholdt Dansk Industri og CO-industri en CO₂-konference, hvor der var almindelig tilslutning til synspunktet om, at atmosfæren er ligeglad med, hvor CO₂-udledningen kommer fra. Derfor slog man til lyd for joint implementation, fordi det er langt nemmere og billigere at nedbringe CO₂-udslippet i et land, som ikke har gjort sig særlige anstrengelser forud for at nedbringe udslippet. Det er simpelt hen et spørgsmål om, hvor man får mest for pengene.

Dansk Industri har lavet en konkret beregning på joint implementation mellem Danmark og Østeuropa. Resultatet er, at fire energibesparende projekter i Østeuropa koster 350 mio. kr. og vil spare atmosfæren for 1 mio. t CO₂. Til sammenligning betyder den danske investeringspolitik for erhvervslivet, at en samlet investe-

ring på fem mia. kr. forventes at nedbringe CO₂-udslippet med 1 mio. t i år 2000. Det er mere end ti gange så billigt eller nok så vigtigt mere end ti gange så miljørigtigt at investere i globale klimaforbedringer i Polen frem for i Danmark.

Vi har til gengæld været enige med regeringen i, at man skal følge op på Riokonferencen ved at udbygge miljøbistanden både til ulandene og Østeuropa, samtidig med at miljøhensynet indbygges på en mere effektiv måde i den allerede eksisterende ulandsbistand. Det er noget, som løbende skal evalueres, og vi bør sørge for at bygge på hjælp til selvhjælp-princippet.

Ud over den internationale indsats skal vi jo også feje for egen dør. Ulandene kan have meget ret i, at der kan være en god portion dobbeltmoral indbygget, når vi vil have, at de bevarer deres tropiske regnskove, hvor vi fædede vores for 100 år siden, og vi vil have, at de skal bevare deres biologiske mangfoldighed, hvor vi har svært ved at sikre den hos os. Vi skal selvfølgelig feje for egen dør, men det er vigtigt, at vi gør det med nogle fornuftige tilskyndelsesmekanismer i stedet for en lind strøm af restriktioner, der efterhånden helt tager pippet fra folk.

Vi skal også undgå, at det antager groteske dimensioner, f.eks. hele skarvdiskussionen, hvor man i biodiversitetens navn vil lade en enkelt art udvikle sig på bekostning af andre. Det må dog være den internationale biodiversitets fornemste formål, at man beskytter de arter, der reelt er truet.

Vi kunne hurtigt få det danske landskab fyldt med kvikgræs, pilekrat og brændenælder efter den opskrift.

Det er imidlertid hjemlige trakasserier, som vi i Venstre ønsker at lægge til side, når vi tager til New York for at følge op på Rio. Det gælder om, at Rio-processen fortsætter, og at internationale normer efterhånden bliver til konventioner, der til sidst bliver til en international retstilstand.

Det er også vigtigt, at vi finder en fornuftig arbejdsdeling mellem FN og de mange regionale organisationer. Alle har de en funktion, fordi det internationale grænseoverskridende arbejde er vigtigt på mange fronter. Det kan være samarbejde for at undgå forurening i Østersøen, det kan være Europarådskonventioner eller OECD-analyser.

I Venstre støtter vi regeringens prioritering af ferskvand, energi og skove i det forberedende arbejde.